

**UCHWAŁA NR XXXIV/277/2022
RADY GMINY CZERNIKOWO**

z dnia 19 stycznia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz.1372 t.j.), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 t.j.), art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 t.j.)

uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Czernikowo na rok 2022 stanowiący załącznik numer 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernikowo.

Przewodniczący Rady Gminy

Rafał Rutkowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII GMINY CZERNIKOWO NA ROK 2022

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii to podstawowy dokument, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających przede wszystkim z używania alkoholu i narkotyków.

Program adresowany jest do całej społeczności mieszkańców gminy Czernikowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych i współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami uzależnień zawodowo.

Priorytetem programu jest to, aby wszyscy mieszkańcy niezależnie od wieku czy statusu społecznego – uzyskali większą świadomość tego, jak ich ryzykowne zachowania związane z używaniem środków psychoaktywnych wpływają na zdrowie. Celem programu jest zmniejszanie skali zjawiska problemów uzależnień przez zachowania prozdrowotne i pełne uczestnictwo w edukacji, pracy, życiu społecznym i rodzinnym. W ramach tego celu wspierane są zadania, które mają wpłynąć na promowanie zdrowia, a tym samym ograniczyć problemy, wynikające z uzależnień oraz używania substancji psychoaktywnych.

Określenie kierunków działań wynikających z odrębnych ustaw w jednym programie wynika przede wszystkim z faktu, że do większości z nich można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne oraz to, że zadania do ich realizacji mogą być finansowane z tych samych środków. Należy podkreślić, że różne rodzaje uzależnień mają ze sobą bardzo wiele wspólnego. Bez względu na to, czy mówimy np. o uzależnieniu od alkoholu, narkotyków, papierosów czy uzależnieniu behawioralnym, spotykamy się z takim samym lub podobnym jego przebiegiem, czynnikami ryzyka oraz czynnikami chroniącymi prawidłowy rozwój, w szczególności dzieci i młodzieży.

Program realizuje cel operacyjny oraz zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025. Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte zostały w celu operacyjnym Nr 2

NPZ: „Profilaktyka uzależnień”. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 wskazuje kilka obszarów aktywności samorządów lokalnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom. Są to przede wszystkim zadania związane z edukacją i promocją zdrowia, profilaktyką, ale także wspieraniem leczenia, redukcją szkód zdrowotnych oraz rehabilitacją, reintegracją społeczną i zawodową osób uzależnionych. Wszystkie te aktywności znajdują się w przedmiotowym dokumencie.

Polityka gminy w obszarze profilaktyki społecznej łączącej się z obecnością zagrożeń alkoholizmem i narkomanią oraz innymi destrukcyjnymi zachowaniami ryzykownymi głównie wśród dzieci i młodzieży szkolnej, ukierunkowana jest na budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów generowanych przez w/w zagrożenia – przede wszystkim m. in. poprzez:

- 1) podejmowanie/wspieranie systematycznych działań profilaktycznych (informacja, edukacja, promocja zdrowego stylu życia) wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz minimalizacji szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, papierosów, dopalaczy i innych substancji uzależniających jak również wynikających z uzależnień behawioralnych,
- 2) wspieranie i zabezpieczenie specjalistycznej pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem, uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą domową – w szczególności z zapewnieniem profesjonalnych form pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- 3) wspieranie działań terapeutycznych realizowanych na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 4) realizację zadań własnych gminy i priorytetów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Skuteczna realizacja Programu opiera się na współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Ośrodkami Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

II. OPIS SYTUACJI W ZAKRESIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE CZERNIKOWO

Z uwagi na fakt, iż Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych z lat poprzednich, dodatkowym dokumentem będącym podstawą działań w 2022 roku jest diagnoza sytuacji problemów uzależnień występujących na terenie Gminy Czernikowo, która powstała w listopadzie 2020 r. Opracowany raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, dopalaczy i narkotyków, nikotyny, uzależnieniem od hazardu, przemocy w rodzinie i w środowisku szkolnym oraz cyberprzemocy. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Czernikowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy; dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Na podstawie opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy gminy Czernikowo odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy spożywają alkohol regularnie ale deklarują wypijanie stosunkowo niewielkich ilości.

Koniecznym staje się prowadzenie kampanii informacyjnej wśród mieszkańców gminy Czernikowo, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol.

Badani respondenci deklarują (61%), że nie mają w swoim środowisku osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Warto zwrócić uwagę, że część respondentów deklaruje, że w swoim otoczeniu ma osoby uzależnione od leków.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Czernikowo jest zauważalne. 14% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczały przemocy w rodzinie, a 5% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.

W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców gminy Czernikowo zjawisko uzależnienia od hazardu jest marginalne.

Warto zwrócić uwagę na problem uzależnienia od Internetu i występowania zjawiska cyberprzemocy. 14% mieszkańców gminy Czernikowo ma w swoim najbliższym otoczeniu osoby, które zostały ofiarą przestępstwa internetowego, a 12% ma takie podejrzania. 92% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo powszechnym zjawiskiem.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami tego napoju. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych. Jedną z najistotniejszych odpowiedzi udzielanych przez sprzedawców napojów alkoholowych z gminy Czernikowo była informacja, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w roku (48%). Pozostałe wartości odnoszą się do prób zakupu alkoholu kilka razy w miesiącu (16%) oraz kilka razy dziennie (4%). Zdaniem 32% ankietowanych taka sytuacja się nie zdarza.

Dzieci i młodzież szkolna

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od m.in. od leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się szeroka edukacja z zakresu cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Przeprowadzone badania ukazują, iż wskazana jest dalsza realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień, która pozwala uświadomić uczniom, do jakich skutków, problemów może doprowadzić zażywanie środków odurzających.

Program na rok 2022 w znacznej większości stanowi kontynuację długofalowych, wielokierunkowych działań realizowanych w latach poprzednich. Przy opracowaniu Gminnego Programu wzięto pod uwagę również doświadczenia z lat ubiegłych, z których wynika, że najskuteczniejsza jest profilaktyka skierowana do młodej grupy odbiorców i ich rodzin, jako grupy najbardziej narażonej na ryzyko wynikające ze spożycia alkoholu, kontaktu z narkotykami i zagrożonych przemocą w rodzinie. Przede wszystkim dzieciom i młodzieży i ich najbliższemu środowisku należy zapewnić bezpieczeństwo i właściwe wzorce zachowań. Dlatego niezbędna jest kontynuacja działań w zakresie profilaktyki szkolnej poprzez realizację programów profilaktycznych kształtujących kompetencje młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków. Realizowanie projektów profilaktycznych dotyczących zagadnienia przemocy rówieśniczej, agresji oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym. Preferowanie programów profilaktycznych w szkołach obejmujących oprócz młodzieży także rodziców czy prawnych opiekunów. Kontynuowanie szkoleń i warsztatów dla uczniów szkół z zakresu profilaktyki społecznej. Realizowanie programów profilaktycznych dotyczących trzeźwości wśród mieszkańców.

III. CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

CEL GŁÓWNY

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych, narkotyków, nikotyny oraz używania innych środków psychoaktywnych, jak również zagrożeń wynikających z uzależnień behawioralnych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Czernikowo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej poprzez:

- 1) koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach (przedszkola, szkoły, rodzina, środowiska rówieśnicze) oraz wzmacnianie czynników chroniących i eliminowanie czynników ryzyka;

- 2) doskonalenie i integrowanie treści programów profilaktyki problemowej zapobiegającej szerokiemu spektrum zachowań ryzykownych;
  - 3) doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych;
  - 4) monitorowanie działań profilaktycznych.
- 2. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem substancji psychoaktywnych oraz zagrożeniami wynikającymi z uzależnień behawioralnych (min. Internet, hazard) poprzez:**
- 1) edukowanie i informowanie, w tym zwłaszcza edukacja publiczna;
  - 2) promowanie zdrowego stylu życia.
- 3. Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, poprzez:**
- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej;
  - 2) działania służb oraz innych podmiotów i osób mające na celu zmniejszenie dostępu osób nieletnich do alkoholu i innych środków psychoaktywnych, poprzez szkolenia sprzedawców napojów alkoholowych oraz poprzez kontrole sklepów i lokali gastronomicznych pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zwłaszcza zakazu sprzedaży i podawania alkoholu nieletnim.
- 4. Ograniczenie spożycia napojów alkoholowych przez mieszkańców gminy Czernikowo poprzez:**
- 1) realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży;
  - 2) pracę z rodzicami i wychowawcami w kierunku podjęcia przez nich efektywnych postaw profilaktycznych, opracowanie i wprowadzanie w życie skutecznych programów profilaktycznych proporcjonalnie do potrzeb i sytuacji rozwojowych, mających na celu podniesienie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży,
  - 3) promowanie bezpiecznego sposobu używania napojów alkoholowych (bez nadużywania i upojenia) edukacja społeczna w zakresie skutków upijania się, programy profilaktyczne wśród dorosłych w każdym dostępnym środowiskach.
- 5. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych, poprzez:**
- 1) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej,

2) działania z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej adresowanej do dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

6. Zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, poprzez:

- 1) zapewnienie konsultacji specjalistycznych, psychoterapii oraz pomocy prawnej,
- 2) prowadzenie specjalistycznej pomocy dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy w rodzinie;
- 3) realizację programów wspierania rodziny w sytuacjach kryzysowych, w tym przemocy w rodzinie;
- 4) prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych służących zwiększaniu kompetencji i umiejętności wychowawczych w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie i będących w sytuacjach kryzysowych.

7. Poprawa współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez:

- 1) udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej podmiotom realizującym zadania Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także wybranych zadań Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Czernikowo na lata 2017-2022;
- 2) podejmowanie działań promujących instytucje i osoby pracujące na rzecz trzeźwości, rozwiązywania problemów uzależnień, przeciwdziałania przemocy. Wzbudzenie zainteresowania społecznego tą problematyką.

IV. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

ZADANIE 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi, uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych.

1. Prowadzenie działalności Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego między innymi poprzez:

- a) przeprowadzanie rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami uzależnionymi i ich rodzinami,
  - b) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
  - c) udzielanie i gromadzenie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, regionu, województwa,
  - d) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
  - e) udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniami behawioralnymi.
2. Finansowanie opinii biegłych sądowych tj. psychologa i psychiatry w przedmiocie uzależnień.
  3. Finansowanie zatrudnienia psychologów do pracy z osobami objętymi pomocą Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
  4. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym oraz zagrożonym: uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, nikotyny oraz innych substancji psychoaktywnych, jak również uzależnieniami behawioralnymi, w następujących formach:
    - a) zajęcia edukacyjne, w tym warsztaty, treningi i programy profilaktyczne;
    - b) konsultacje specjalistów;
    - c) pomoc i wsparcie psychologiczne;
    - d) zajęcia będące alternatywą wobec uzależnień behawioralnych, alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, wspomagające proces zdrowienia.
  5. Udział lub organizowanie, współorganizowanie konferencji, seminariów oraz innych form podnoszących poziom kwalifikacji z zakresu FASD oraz terapii uzależnień przedstawicieli instytucji profilaktycznych, które mają kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi oraz ofiarami przemocy w rodzinie.

ZADANIE 2.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu, narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych oraz zagrożonych uzależnieniami behawioralnymi, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Podejmowanie przez Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności interwencyjno – motywujących wobec osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków do poddania się leczeniu odwykowemu, terapii lub oddziaływaniom korekcyjno–edukacyjnym,
2. Udzielenie pomocy psychologicznej osobom uzależnionym i współuzależnionym, jak również osobom dotkniętym przemocą w rodzinie,
3. Współpraca merytoryczna z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci oraz rodzin, w których występują problemy w związku z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą 6w rodzinie, poprzez organizację wolnego czasu i wypoczynku,
5. Finansowanie zakupów plakatów, broszur, filmów i innych materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktycznej,
6. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych na temat FASD – spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych.

ZADANIE 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i finansowanie szkolnych programów edukacyjnych i profilaktycznych dotyczących rozwoju umiejętności społecznych i przeciwdziałaniu uzależnieniom, jak również programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii.
2. Dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania z obowiązkowym programem profilaktycznym świadomie ukierunkowanym na

profilaktykę oraz włączeniem dzieci i młodzieży z grup ryzyka do pozytywnej grupy rówieśniczej.

3. Prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Propagowanie możliwości wykorzystania sportu i turystyki jako czynników kształtujących zainteresowania młodzieży, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia łączącego psychoprofilaktykę z aktywnością sportowo-turystyczno-rekreacyjną.
5. Organizowanie wycieczek letniego i zimowego dla dzieci z grup ryzyka, szczególnie zagrożonych patologią społeczną.
6. Dofinansowywanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (*m.in. spektakle teatralne, koncerty, seanse filmowe, wystawy, konkursy*).
7. Wspieranie i organizowanie imprez profilaktycznych oraz zachęcanie dzieci i młodzieży gminy Czernikowo do udziału w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.
8. Zakup materiałów dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy fachowej, filmów szkoleniowych.
9. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących uzależnień behawioralnych oraz uzależnień od narkotyków, nikotyny i innych substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców gminy Czernikowo.
10. Organizowanie w szkołach konkursów dla dzieci i młodzieży na tematy związane z problematyką przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i innych uzależnień, w tym uzależnień behawioralnych.
11. Podejmowanie działań na rzecz promocji zdrowia psychicznego, promocji zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez: działalność wychowawczą i zapobiegawczą dzieci i młodzieży w środowiskach zagrożonych uzależnieniami.
12. Współpraca ze szkołami w zakresie podejmowanych działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji mogących doprowadzić do uzależnienia, jak również z zagrożeniami mogącymi doprowadzić do uzależnień behawioralnych (głównie uzależnień od komputera, Internetu, telefonu).
13. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży.
14. Prowadzenie edukacji publicznej, także we współpracy z innymi podmiotami poprzez:

- a) organizowanie i udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach oraz akcjach profilaktycznych
  - b) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych, dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu dla konsumentów i ich otoczenia,
  - c) prowadzenie działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
  - d) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
  - e) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży.
15. Finansowanie wydatków niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych i terapeutycznych.
16. Wsparcie finansowe funkcjonowania świetlicy środowiskowej oraz innych placówek świadczących pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym finansowanie bieżącej działalności niezbędnej do prowadzenia zajęć.
17. Prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców przez udział w kampaniach promujących trzeźwość i dystrybucję materiałów edukacyjnych.
18. Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych związanych z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem substancji psychoaktywnych oraz przemocą w rodzinie.
19. Podejmowanie działań edukacyjnych i kontrolnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia z uwzględnieniem nie tylko aspektów prawnych, lecz również obszaru osobistych motywacji (np. postawy rodzicielskie, mity na temat alkoholu) oraz nabycie umiejętności praktycznych np. asertywne odmawianie sprzedaży.
20. Inne działania z zakresu profilaktyki.

ZADANIE 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, wolontariatu i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

1. Współpraca i wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.
2. Współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych.
3. Współpraca ze służbą zdrowia.
4. Współpraca z Kościołem w zakresie profilaktyki uzależnień.
5. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących w dziedzinie profilaktyki oraz członków komisji.
6. Dofinansowywanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz zapobiegania przypadkom naruszeń prawa i porządku publicznego, będących wynikiem spożywania alkoholu.
7. Przekazywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych, publikacji, książek jako pakietów edukacyjno-informacyjnych szkołom, organizacjom pozarządowym i instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

ZADANIE 5.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

V. SPOSÓB REALIZACJI

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii skierowany jest do całej społeczności mieszkańców gminy Czernikowo, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych i współuzależnionych, do osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami uzależnień zawodowo.

Adresaci Programu są zróżnicowani ze względu na rodzaje profilaktyki, jakie są stosowane do konkretnej grupy odbiorców. Cele programu będą realizowane w poszczególnych obszarach:

- profilaktyki uniwersalnej: adresowanej do wszystkich mieszkańców (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z uzależnieniami;
- profilaktyki selektywnej: adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami;
- profilaktyki wskazującej: adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z uzależnieniami ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych uzależnienia; redukcja szkód;
- terapii: obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem, realizacja m.in.: programów terapeutycznych dla osób uzależnionych, pijących ryzykownie i szkodliwie, dla DDA, współuzależnionych.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Czernikowo z lat ubiegłych. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających przede wszystkim z uzależnienia od alkoholu; narkotyków; nikotyny i innych substancji psychoaktywnych jak również z uzależnienia od zachowań. Duże znaczenie mają działania profilaktyczne i edukacja publiczna, które realizowane będą przede wszystkim na terenie szkół w gminie. Objęcie oddziaływaniem profilaktycznym i publicznym tak dużej liczby dzieci i ich rodzin daje nadzieję na zmianę stylu życia w wielu środowiskach.

Koordynatorem programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana zarządzeniem na podstawie art. 4¹ ust. 3 i 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Skuteczna realizacja programu wymaga ścisłej współpracy wszystkich instytucji i osób stykających się z problemem alkoholowym i narkotykowym. Gminna Komisja skupia się na zapobieganiu powstania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz tworzenia modelu pomocy rodzinom dotkniętym problemem narkomanii poprzez stały kontakt z terapeutą oraz współpracę z policją, GOPS i szkołami.

Na realizację zadań przeznaczono środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

VI. ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem oraz w miejscu sprzedaży może odbywać się tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy Czernikowo.

1. Maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określona przez Radę Gminy, wynosi:

- 1) 90 - o zawartości do 4,5 % alkoholu oraz na piwo,
- 2) 50 - o zawartości powyżej 4,5 % do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 3) 50 - o zawartości powyżej 18 % alkoholu.

2. Na terenie Gminy Czernikowo ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży w ilości – 70,

3. Na terenie Gminy Czernikowo ustalono maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży w ilości – 120.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

- 1) Osobom powołanym w skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za wykonywanie zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 2) Wynagrodzenie członka Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym w formie zaliczki, gdyż stanowi ono przychód z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt. 6 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1128) o podatku dochodowym od osób fizycznych. Wynagrodzenie to nie podlega „oskładkowaniu ZUS”.
- 3) Komisja powoływana jest zarządzeniem Wójta Gminy Czernikowo i pracuje w oparciu o zatwierdzony przez Wójta regulamin komisji.
- 4) Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 24% minimalnego wynagrodzenia za pracę za udział w posiedzeniu komisji.
- 5) Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę za udział w posiedzeniu komisji.
- 6) Członkom Zespołów Problemowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 50 zł netto za udział w posiedzeniu każdego z zespołów.
- 7) Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt 1-6, stanowią: lista obecności wraz z protokołem.

DIAGNOZA

Problemów społecznych w gminie Czernikowo na dzień 31.12.2021 r.

- Na terenie gminy znajduje się 28 punktów sprzedaży napojów alkoholowych tzn., że na każdy punkt przypada 251 osób.
- Z oświadczeń o wielkości sprzedaży napojów alkoholowych wynika, że najczęściej spożywanym napojem alkoholowym jest piwo.
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wystosowała 3 wnioski do sądu o skierowanie na przymusowe leczenie odwykowe. Wobec 24 osób wszczęto postępowanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- Jednym z najważniejszych zadań w realizacji gminnego programu było informowanie o możliwościach skorzystania z pomocy prawnej i psychologicznej przez dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. W planowaniu pomocy komisja dążyła do zintegrowania działań różnych instytucji zajmujących się pomaganiem dziecku i rodzinie. Dotyczyło one przede wszystkim szkół, Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego zajmujących się problemem przemocy.
- Z pomocy społecznej w 2021 r. roku korzystało 486 rodzin, a wśród nich 1215 osób - w tym 222 rodzin, a 460 osób objętych było wyłączną pracą socjalną.

Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność. Jednym z powodów był także alkoholizm, który występował w połączeniu z w/w przesłankami, a także z przemocą oraz trudnościami w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Z powodu alkoholizmu w 2021 r. pomocy społecznej w różnych formach, najczęściej w formie świadczeń niepieniężnych, poradnictwa i wyłącznej pracy socjalnej udzielono 55 rodzinom, a w nich 124 osobom. Odrębną grupę osób objętych pracą socjalną oraz specjalistycznym poradnictwem stanowią osoby objęte procedurą Niebieskiej Karty – w 16 rodzinach alkohol był powodem przemocy domowej, w których pozostawało 55 osób.

- Pracownicy socjalni w ramach prowadzonej pracy socjalnej kierują osoby z problemem alkoholowym do uczestnictwa w zajęciach z psychoterapeutą ds. uzależnień w Punkcie Konsultacyjnym.

W 2021 r. do uczestnictwa w w/w rozmowach i konsultacjach terapeutycznych pracownicy socjalni skierowali udział 40 osób (mężczyzn) z problemem alkoholowym.

Z 6 rodzinami, w których alkoholizm występował w połączeniu z przesłanką bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – systematycznie pracował asystent rodziny.

- W 2021 roku do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 20 Niebieskich Kart, w 11 przypadkach, gdzie zachowania przemocowe popełniane były przez domniemanych sprawców przemocy pod wpływem alkoholu, w 2 przypadkach także pod wpływem narkotyków.
- Kolejnym działaniem podejmowanym w ramach realizacji Programu jest funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego, w którym pomoc nakierowana jest m.in. na zmniejszenie rozmiarów problemów alkoholowych, narkomanii oraz przemocy domowej. W Punkcie Konsultacyjnym dyżury pełnił specjalista psychoterapii uzależnień - Pan Michał Dąbkowski.

Porady udzielone osobom korzystającym cyklicznie z pomocy terapeutycznej:

- Wsparcie dla członków rodzin osób uzależnionych i współuzależnionych – 10 porad.
- Dzieci i młodzież zagrożone uzależnieniem i uzależnione od narkotyków – 6 porad.
- Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, uzależnione od alkoholu – 82 porady.
- Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, uzależnione od alkoholu będące po leczeniu podstawowym w ośrodkach leczenia odwykowego – 15 porad.
- Osoby dorosłe korzystające z pomocy terapeuty, sprawcy przemocy, a także kierowane przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 25 porad.

Poza poradami udzielanymi stacjonarnie w Punkcie Konsultacyjnym, Pan Michał Dąbkowski udzielił również 15 porad telefonicznie, ze względu na panujący stan epidemii Covid-19. Najczęściej były to osoby zobowiązane przez służby sądowe do utrzymania kontaktu terapeutycznego, a ze względu na nałożony obowiązek kwarantanny bądź izolacje nie mogły korzystać z bezpośredniego kontaktu z terapeutą uzależnień. Większość z porad udzielanych przez terapeutę dotyczyła motywowania do utrzymania abstynencji oraz rozwijania umiejętności służących trzeźwieniu.

- Mieszkańcy gminy Czernikowy potrzebujący wsparcia psychologa, głównie w kontekście uzależnień od alkoholu oraz przemocy domowej, mogli skorzystać z konsultacji psychologicznych, które udzielane były 4 razy w miesiącu przez: Panią Lidię Szlągiewicz - psychologa osób dorosłych oraz Pana Radosława Wysockiego - psychologa dziecięcego. Wsparciem psychologicznym objętych zostało 49 osób,

w tym 23 dzieci.

Podstawowym uwarunkowaniem zagrożeń społecznych są:

- demoralizacja młodzieży poprzez zatracenie funkcji rodziny,
- brak pozytywnych wzorców zachowania, zanik wartości,
- trudna sytuacja ekonomiczna wielu rodzin oraz brak perspektyw zmian na lepsze.

Z uwagi na fakt, iż Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest kontynuacją zadań realizowanych z lat poprzednich, dodatkowym dokumentem będącym podstawą działań w 2022 roku jest diagnoza sytuacji problemów uzależnień występujących na terenie Gminy Czernikowo, która powstała w listopadzie 2020 r. Opracowany raport obejmuje podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, dopalaczy i narkotyków, nikotyny, uzależnieniem od hazardu, przemocy w rodzinie i w środowisku szkolnym oraz cyberprzemocy. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Czernikowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy; dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Na podstawie opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy gminy Czernikowo odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka. Mieszkańcy spożywają alkohol regularnie ale deklarują wypijanie stosunkowo niedużych ilości.

Koniecznym staje się prowadzenie kampanii informacyjnej wśród mieszkańców gminy Czernikowo, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol.

Badani respondenci deklarują (61%), że nie mają w swoim środowisku osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze. Warto zwrócić uwagę, że część respondentów deklaruje, że w swoim otoczeniu ma osoby uzależnione od leków.

Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w gminie Czernikowo jest zauważalne. 14% mieszkańców ma w swoim otoczeniu osoby, które doświadczały przemocy w rodzinie, a 5% nie jest tego pewna, lecz ma podejrzenia, że do tego dochodzi.

W subiektywnej ocenie przebadanych mieszkańców gminy Czernikowo zjawisko uzależnienia od hazardu jest marginalne.

Warto zwrócić uwagę na problem uzależnienia od Internetu i występowania zjawiska cyberprzemocy. 14% mieszkańców gminy Czernikowo ma w swoim najbliższym otoczeniu osoby, które zostały ofiarą przestępstwa internetowego, a 12% ma takie podejrzania. 92% ankietowanych uważa, że uzależnienie od komputera lub Internetu jest bardzo powszechnym zjawiskiem.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

Niewątpliwie ważną grupą, która może zarysować szczególny obraz problemów związanych z alkoholem występujących w gminie są sami pracownicy punktów sprzedaży alkoholu, spotykający się codziennie w swojej pracy z konsumentami tego napoju. Ich postawy wobec osób nabywających/konsumujących alkohol oraz przestrzeganie prawa w zakresie sprzedaży alkoholu mogą w znaczącym stopniu przyczynić się do ograniczenia problemów związanych z nadużywaniem alkoholu zarówno przez nieletnich jak i dorosłych.

Jedną z najistotniejszych odpowiedzi udzielanych przez sprzedawcy napojów alkoholowych z gminy Czernikowo była informacja, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w roku (48%). Pozostałe wartości odnoszą się do prób zakupu alkoholu kilka razy w miesiącu (16%) oraz kilka razy dziennie (4%). Zdaniem 32% ankietowanych taka sytuacja się nie zdarza.

Dzieci i młodzież szkolna

Biorąc pod uwagę wyniki ankiet należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniu od m.in. od leków uspokajających lub nasennych bez przepisu lekarza.

W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się szeroka edukacja z zakresu Cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.

Przeprowadzone badania ukazują, iż wskazana jest dalsza realizacja działań z zakresu profilaktyki uzależnień, która pozwala uświadomić uczniom, do jakich skutków, problemów może doprowadzić zażywanie środków odurzających.

Preliminarz wydatków związanych z realizacją

**Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Czernikowie w roku 2022**

Środki finansowe przeznaczone na realizację zadań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2022 ujęte poniżej pochodzą z przewidzianych w budżecie gminy Czernikowo na rok 2022 łącznych wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Wydatki związane z realizacją Programu przewidywane są w wysokości 161.050,00 zł. Zgodnie z programem przeznaczone będą na następujące zadania:

I. Terapia osób uzależnionych i współuzależnionych: 25.000,00

1) Działania:

- a) Działalność informacyjna na rzecz osób uzależnionych i współuzależnionych
- b) Konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych i współuzależnionych
- c) Udzielanie pomocy psychologicznej i materialnej

2) Działalność Punktu Konsultacyjnego

- a) Sesje terapeutyczne dla osób uzależnionych przed i po leczeniu organizowane w Punkcie Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin 1 raz w tygodniu po 3 godziny,
- b) Wydatki bieżące na materiały edukacyjne (książki, plakaty, broszury i inne), materiały piśmiennicze i inne niezbędne do prowadzenia działalności w punkcie.

II. Programy zajęć profilaktyczno-wychowawczych oraz organizowanie wolnego czasu: 91.050,00

- 1) Programy szkolne i zajęcia warsztatowe
- 2) Programy profilaktyczne dla uczniów szkół oraz dla określonych grup zawodowych
- 3) Warsztaty o tematyce profilaktycznej
- 4) Organizowanie letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi i innymi patologiami społecznymi
- 5) Działalność świetlicy środowiskowej i świetlic realizujących program opiekuńczo – wychowawczy
- 6) Pomoc finansowa w działalności sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży, jako alternatywnej działalności propagującej zdrowy i trzeźwy styl życia w ramach profilaktyki
- 7) Finansowanie alternatywnych, akceptowalnych form aktywności, wspieranie finansowe imprez kulturalnych w celu zagospodarowania wolnego czasu bez używek i alkoholu
- 8) Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w przedmiocie uzależnień wśród mieszkańców gminy Czernikowo
- 9) Wspieranie finansowe działalności instytucji, wolontariatu, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, propagowaniu zdrowia i trzeźwości w ramach profilaktyki kierowanej zwłaszcza do dzieci i młodzieży (po przedłożeniu wcześniejszego wniosku do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych)

III. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 45.000,00

- 1) Kierowanie osób uzależnionych na przymusowe leczenie odwykowe

- 2) Motywowanie osób do dobrowolnego stacjonarnego leczenia odwykowego
- 3) Koszty sądowe związane z kierowaniem osób uzależnionych na leczenie odwykowe – badanie biegłego psychologa i psychiatry sądowego
- 4) Wynagrodzenie dla członków komisji ustala się w wysokości 12% minimalnego wynagrodzenia za pracę pracowników
- 5) Szkolenia podnoszące kwalifikacje członków komisji i osób z poza komisji, których praca wiąże się z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

Uzasadnienie

W celu prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) Rada Gminy uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

W związku z nowelizacją ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), która weszła w życie 1 stycznia 2022 roku, wprowadzone zostały zmiany do lokalnych systemów rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Oprócz obowiązku przyjęcia wspólnych gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nowym elementem stają się również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Zostaje nadane nowe brzmienie art. 4¹ ust. 1 pkt. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z aktualnym zapisem do zadań własnych gminy należy prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w gminie Czernikowo z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych wynikających z nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz związanych ze zjawiskiem przemocy i przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym. Głównym zadaniem programu jest stworzenie warunków służących zmniejszaniu szkód społecznych i ekonomicznych związanych z uzależnieniami, a także zapobieganiu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu uzależnionych i współuzależnionych mieszkańców gminy Czernikowo.

Nie zmienia się kwestia finansowania gminnych programów ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czernikowo na rok 2022 jest zasadne.